

20 września 2016

Co wiesz o raku głowy i szyi?

O raku głowy i szyi przeciętny mieszkaniec Europy nie wie zbyt dużo i nie jest świadom

zagrożenia. Tymczasem to szósty najczęściej występujący nowotwór na świecie. W 2013 roku w Polsce zdiagnozowano go u prawie 11 tysięcy osób. W tym samym roku w wyniku choroby zmarło blisko 6 tysięcy Polaków. Aby podnieść świadomość społeczeństwa na ten temat oraz zwiększyć liczbę wczesnych rozpoznań do 23 września odbywają się bezpłatne badania profilaktyczne w ramach IV Europejskiego Tygodnia Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi pn. „Wierni naszym celom”. Do akcji włączyło się 40 placówek medycznych, w tym 5 ze Świętokrzyskiego, z: Kielc, Ostrowca Świętokrzyskiego, Skarżyska-Kamiennej i Włoszczowy.

Rak głowy i szyi to nazwa zbiorcza dla wszystkich nowotworów zlokalizowanych w obszarze głowy i szyi – wyłączając mózg oraz narząd wzroku. Na przestrzeni ostatnich 20 lat odnotowano wzrost liczby zachorowań o 20%. Świadomość zagrożenia raka głowy i szyi w społeczeństwie jest wciąż niewielka. Sam nowotwór daje objawy typowej infekcji, jednak utrzymujące się dłużej niż 3 tygodnie objawy, jak: ból języka lub nieleczone owrzodzenie jamy ustnej, ból gardła, utrzymująca się chrypka, ból i trudności w połykaniu, guzek w szyi, a także zatkany z jednej strony nos lub krwawienie są wyraźnym sygnałem, że mamy do czynienia z nowotworem głowy lub szyi.

Ryzyko zachorowania zwiększa się wraz z wiekiem u obu płci – mężczyźni chorują 2-3 razy częściej, jednak liczba zachorowań wśród pań ciągle wzrasta. Najczęściej chorują osoby w wieku 45-64 lat.

- Polska jest nadal wysoko jeśli chodzi o wskaźnik zachorowalności ze względu na to, że ilość wypalanych papierosów jest dramatycznie duża. Dodatkowo obserwujemy wzrost zachorowalności u tzw. młodych dorosłych pacjentów poniżej 40. roku życia – niepalących i niepijących. Tu czynnikiem sprawczym może być wirus brodawczaka ludzkiego – informuje dr **Sławomir Okła**, kierownik Kliniki Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi oraz koordynator wojewódzkiego Ogólnopolskiego Programu Profilaktyki Nowotworów Głowy i Szyi. Dodaje również, że aż 90% chorób nowotworów głowy i szyi wywodzi się z nabłonka górnych dróg oddechowych i pokarmowych. Dlatego najbardziej narażone są osoby, które palą papierosy i piją alkohol. – Ta grupa społeczna niechętnie chodzi do lekarzy. Większość z nich zgłasza się do nas dopiero wtedy, gdy ma już problemy podczas połykania czy z oddychaniem. Czas rozpoczęcia leczenia ma znaczenie – im wcześniej, tym lepiej. Jednak cały czas dominuje pogląd, że jak rak, to może lepiej nie ruszać. Z tego powodu 60% chorych umiera w ciągu 5 lat – komentuje dr Sławomir Okła.

Bezpłatne badania profilaktyczne w celu wykrycia raka głowy i szyi będą przeprowadzane w poradniach i na oddziałach otolaryngologicznych w 5 świętokrzyskich placówkach:

- **Świętokrzyskie Centrum Onkologii, tel. 41 36 74 293,**
- **Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach, tel. 41 36 71 450,**
- **Szpital Powiatowy w Ostrowcu Świętokrzyskim, tel. 41 24 78 000, wew. 253,**
- **Szpital Powiatowy im. Marii Curie-Skłodowskiej w Skarżysku-Kamiennej, tel. 41 62 09 236,**
- **Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II we Włoszczowie, tel. 41 38 83 766.**

Konsultacje z lekarzami laryngologami odbędą się w dniach 19-23 września w godzinach od 7 do 14. Podczas badania lekarz przeprowadza wywiad oraz badanie, polegające na sprawdzeniu czy w obszarze uszu, nosa, jamy ustnej, gardła środkowego, gardła dolnego i krtani nie pojawiły się widoczne zmiany nowotworowe.

Doktor Okła wyraża nadzieję, że dostępność do podobnych badań będzie coraz większa, dzięki przyznanym pieniądzą na podobne badania. – Chcemy stworzyć program profilaktyczny, który będzie trwał cały rok i będzie obejmował pacjentów z grupy ryzyka, gdzie będzie można bez skierowania zgłosić się na badania w całym kraju. Profesor **Stanisław Gózdź**, dyrektor ŚCO uważa, że statystyki może poprawić jedynie zmiana mentalności społeczeństwa, jednak nie jest to szybki proces. Jako przykład podaje kraje skandynawskie, gdzie wszystkie rodzaje nowotworów leczy się w I i II stadium, jednak działania profilaktyczne prowadzone są tam od blisko 30 lat.

W Świętokrzyskim Centrum Onkologii rocznie wykonuje się 60 operacji usunięcia krtani w wyniku pojawienia się nowotworu krtani – dominującego w grupie nowotworów głowy i szyi. Podczas tegorocznych wakacji wykonano takich operacji już 30. Dr Sławomir Okła oraz prof. Stanisław Gózdź przekonują, że wycięcie krtani w całości nie jest jednoznaczne z tym, że pacjent raz na zawsze straci głos. Od 15 lat standardem jest stosowanie protezy głosowej, dzięki której pacjent z wyciętą krtanią jest w stanie mówić, komunikować się.

U pani Jadwigi z Katowic zmianę nowotworową wykryto podczas badań okresowych dla nauczycieli. Na strunie głosowej pojawiła się galaretka Reinkego, która po badaniu potwierdziła obecność nowotworu krtani. – Nie paliłam, nie piłam alkoholu, pracowałam jedynie głosem, dlatego nie zgadzam się, że ta choroba dotyka tylko osoby palące i pijące – mówi. Po operacji usunięcia krtani w Katowicach szukała możliwości odzyskania głosu, dopiero w ŚCO doczekała się pomocy – od 5 lat żyje z protezą, którą co pół roku należy wymieniać.

www.wrota-swietokrzyskie.pl

